

Paikallismuseotyöryhmän kokous 6.3.2015 klo 12–14
Suomen Kotiseutuliiton toimisto

Muistio keskusteluista

Läsnä työryhmän jäsenet:

Janne Vilkuna (pj), Kotiseutuliiton puheenjohtaja, professori
Sampo Purontaus (varapj), Kokkolan kulttuuritoimenjohtaja, Kotiseutuliiton hallituksen jäsen
Sini Hirvonen, Kotiseutumuseoiden helmet -hankkeen koordinaattori
Liisa Lohtander (siht.) Kotiseutuliiton järjestöpäällikkö
Eliisa Jäntti, Kotiseutuliiton valtuuston jäsen, FM
Marianne Koski, Museoviraston erikoistutkija
Ulla Teräs, Helsingin kaupunginmuseon reformirehtori ja Keski-Uudenmaan maakuntamuseotutkija
Riitta Vanhatalo, Kotiseutuliiton toiminnanjohtaja

Ajankohtaisia asioita

Museoiden Suomi100-hanke

Monilla kotiseutumuseoilla haaste osallistua museovuoteen: vuosi starttaa loppiaisena, jolloin kotiseutumuseot ovat kiinni. Lisäksi museokortti on yksi juhlavuoden suurtuote, mutta se ei kosketa kotiseutumuseoita. Mietittävä, miten kotiseutumuseot saadaan mukaan toimivasti.

Kotiseutumuseoihin murtauduttu viime aikoina, uusi ikävä ilmiö. Poliisin käsityksen mukaan kyseessä on murtoaalto. Täytyy harkita miten kotiseutumuseoita informoidaan ja ohjeistetaan.

Paikallismuseon työkirja tehty viime vuosina, ja vuonna 2015 ilmestyy paikallismuseon turvallisuusopas.

Kotiseutumuseoiden helmet -hanke

Sini esitteli hankkeen, joka keskittyy nimenomaan matkailullisuuteen.

Keskusteltiin mm.

- Pystyvätkö museot itse arvioimaan matkailupotentiaaliaan?
- Miten maakuntamuseoiden asiantuntijoita voidaan hyödyntää ?
- Maakuntamuseotutkija voisi tehdä täsmäkyselyn alueellaan muutamalle museotoimijalle?
- Selvitetään museoiden motiivi matkailulliseen toimintaan.
- Helmiehdokkaille voisi täsmätä vielä erillisen kyselyn
- Kaikki kotiseutumuseot eivät halua matkailukohteiksi, se pitää muistaa. Joillekin on tärkeämpää yhteistyö esim. paikallisten koulujen kanssa.
- Ihmiset ovat kotiseutumuseoiden paras brändi? Tarinankertojat – ja myös tarinat sinänsä.

Helmien valinta

Kriteerit:

Matkailullinen näkökulma ja tuotteistaminen pääasia vuonna 2015. Valittava matkailullisesti toimivin aines. Ei haeta parhaita museoita, vaan yksittäisiä toimintamalleja matkailuun liittyen.

Kotiseutumuseoiden helmet toimintamalleja (jotka palvelevat kulttuurimatkailua), eli helmet ovat parhaita malleja, eivät museoita. Toimintamalleista muodostuu helminauha.

- Löydettävä hyvin erilaisia malleja, hyvä valikoima, jotta mahdollisimman moni löytää itselleen sopivan mallin
- Joku paikallinen erikoisuus, joka tunnetaan kansallisesti (esimerkkinä Lemminkäinen) → hyvä tuotteistus = helmi
- Matkailullisesti yleensä tarvitaan, että alueella on museon lisäksi jokin muukin syy olla, tulla ja käydä
- Maakuntamuseotutkijoilta pyydettiin esimerkkejä alueensa helmistä: Edustava, hyvin hoidettu, elävöitetty kohde
- Valinnan kriteerit painotettava nyt erityisesti matkailuun: palvelut matkailijoille, yhteistyö matkailualan kanssa
- Kunkin kohteen on löydettävä oma potentiaalinen yleisönsä – kaikkialle ei tulla muualta, mutta esim. kesäasukkaat voivat olla hyvä kohderyhmä
- Viestintä huomioitava, verkkonäkyvyys: helmien on löydettävä verkosta hyvin, sen avulla tehdään karsintaa.

Jatko:

- Tiivistetään helmimallien listaa kysymällä kommentteja muualta kuin museoalalta
- Matkailullista näkökulmaa saadaan maakuntaliitoista
- Kriteeritasolla asioita kysytään myös matkailualalta + Culture Finland -henkilöiltä
- Testataan onko ulkomaiset matkailijat jotenkin huomioitu museoissa
- Kuinka hyvin verkossa ohjataan paikalle, aukiolot ym., linkitykset eteenpäin
- Ns. tuotteistamisen taso.
- Tuleeko matkailijoilta?
- Kootaan muistiin myös epäonnistumiset
- museoita pidetään näkyvästi esillä, etenkin niistä missä koordinaattori käy

Muita päätelmiä:

- Päätettiin, että ei tehdä helmistä erillistä esitettä.
- Museovirasto julkaisee viiden vuoden välein tilastotietoa paikallismuseoista (ammattillisista vuosittain). Laaja kysely tehdään vuonna 2016, katsotaan että on synkassa Kotiseutuliton asioiden kanssa ja kenties liitetään matkailukysymys mukaan.
- Huomioitavaa: kotiseutumuseoita ei ole missään listattu (vrt. museot.fi-palvelu)

Tiedotettavaa:

- Hyvät kotiseutumuseoiden matkailulliset toimintamallit = helmiä, joita hankkeessa etsitään koko kentän hyväksi.
- Helmet etsitään yhdessä maakuntamuseotutkijoiden kanssa.
- Hankkeen päätteeksi esitetään toimintamallien helminauha.
- Kohderyhmä: paikallismuseot ja matkailutoimijat